

9. Кіріка Д.В. Спонтанний вплив децентралізації на правосвідомість громадянського суспільства // Антропосоціокультурна природа права: матеріали наукової конференції (Чернівці, 25–27 травня 2016 р.). – Чернівці: ЧНУ, 2016. – С. 274–280.

Анастасія Бойко

студентка спеціальності «Ветеринарна медицина»,

освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Боднар А.М.**

к.і.н, асистент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

РОЛЬ МОЛОДІ В СОЦІАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Молодь – це соціально-демографічна група, що переживає період становлення соціальної зрілості, адаптації до світу дорослих і майбутні зміни. Молодь має рухомі межі свого віку, вони залежать від соціально-економічного розвитку суспільства, рівня культури, умов життя. Молодь як особлива соціальна група постійно знаходиться у фокусі досліджень соціологів, оскільки, саме вона є чуйним індикатором змін, що відбуваються, і визначає в цілому потенціал розвитку суспільства.

Від того, наскільки вивчений світ цінностей сучасної молоді, її установки, життєві плани, багато в чому залежить ефективність заходів, що розробляються, у області освіти, у сфері праці і зайнятості. Не зрозумівши суспільства, в якому живе молодь, не зрозуміти самої молоді і її специфічних проблем. Не зрозумівши молоді даного суспільства, не можна визначити його загальних суперечностей і проблем, а тим більше, розкрити майбутнього цього суспільства.

Суспільні проблеми по суті багато в чому беруть свій початок від молоді і в цьому сенсі є молодіжними. Це означає, що дослідження молоді поза

суспільством в цілому є абстрактним, неповним і багато в чому безглуздим. На цій підставі будується широко поширена помилка, що жодних особливих проблем молоді не існує, є проблеми суспільства, і їх треба вирішувати. Якщо ми вирішимо проблеми суспільства – вирішимо і проблеми молоді. Сучасний стан українського суспільства відображає об'єктивну необхідність розглядати молодь невід'ємною частиною соціальної системи, що виконує особливу роль в процесі розвитку людства [1, С. 56].

Суттєвою рисою молоді є те, що значна її частина не має власного соціального статусу, перебуває на стадії «статусного мораторію», характеризується або попереднім соціальним статусом, тобто соціальним положенням батьків, або своїм майбутнім статусом, пов'язаним із професійною підготовкою. Молодь входить у життя в умовах уже чинних соціальних інститутів, які не завжди відповідають її потребам, що призводить до виникнення криз і конфліктів [2, С. 89].

Важливим питанням є визначення вікових параметрів молоді. Вони залежать як від історичних особливостей, традицій, так і від рівня соціально-економічного розвитку країни:

- нижня межа визначається біологічною, статевою зрілістю;
- верхня – визначається з огляду на юридичне повноліття, закінчення навчання, здобуття професії, одруження та набуття економічної незалежності.

За законами України цей вік означається від 14 до 35 років.

Як специфічна соціально-демографічна група суспільства молодь визначається не лише віковими межами, а й тим, яке місце вона посідає в соціальній структурі суспільства, а також особливостями соціального розвитку. Молоді притаманні основні та другорядні особливості. До основних належать: фізіологічні, психологічні, вікові й соціальні характеристики. Другорядні пов'язані з основними і виявляються залежно від суспільно-корисної діяльності, місця проживання, соціального статусу людини тощо.

У житті молоді людини умовно можна виділити три основних періоди:

- 1) період пошуку – коли молода людина сама для себе визначає та приймає рішення стосовно навчання і сфери професійної діяльності;
- 2) період інтеграції в суспільство пов'язаний із першими роками професійної діяльності;
- 3) період інтенсивної творчості та продуктивної діяльності.

Незважаючи на те, що в сучасному суспільстві значно розширилися можливості для власного самовизначення й індивідуального розвитку, молодь як була, так і залишається найбільш вразливою, незахищеною частиною суспільства [3, С. 74].

Сучасна молодь, з одного боку, відчуває себе особливою групою суспільства, з другого – усе більше страждає від невирішеності своїх специфічних проблем. Досить важливим фактором, який деформує свідомість молоді, є відсутність довіри до неї з боку суспільства. Молодь є частиною суспільства, вона входить у розмаїття його зв'язків і відносин, однак дуже рідко залучається до вирішення та реалізації програм розвитку суспільства. Це визначає суперечності, котрі існують на рівні молоді-суспільство. Найбільш суттєві з них такі:

- рівень освіти та матеріальний стан молоді;
- потяг до знань і необхідність працювати;
- прагнення до самостійності й економічна залежність від батьків;
- професійний статус і потреби сучасного ринку праці;
- бажання вирішувати власні проблеми самостійно та реальна участь у прийнятті управлінських рішень.

Специфічні функції молоді в суспільстві:

- функція відтворення – полягає в збереженні та відтворенні на більш високому рівні всієї системи суспільних відносин;
- трансляційна – це передавання наступним поколінням знань, досвіду, традицій і цінностей;

– інноваційна – полягає у творчому розвитку, вдосконаленні всього, що створено попередніми поколіннями.

Незважаючи на проблеми, з якими постійно стикається молодь, у наш час значно розширилися можливості для власного вибору життєвого шляху, стилю життя, системи ідеалів і цінностей. Одночасно зростає індивідуальна відповідальність за власний вибір, потреба в самопізнанні та самоутвердженні [4, С. 23].

Варто зазначити, що згідно із Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» створено мережу соціальних служб для молоді, головним завданням яких є допомога молоді у вирішенні її проблем.

Отже, молодь необхідно розглядати як самостійну систему усередині загальної соціальної системи, визначаючи внутрішні і зовнішні взаємозв'язки елементів цих систем залежно від конкретних функцій. Оптимальна взаємодія всіх елементів соціальних систем суспільства в цілому неминуче служить цілям позитивного розвитку людства і прогресу.

На порозі XXI ст. людство зіткнулося з тим, що світ став дуже складним, складність дуже швидко наростає. Збувається прогноз О.Тоффлера, висловлений ще на початку 1970-х років: «Випустивши на свободу сили новизни, ми штовхаємо людей в обійми незвичного, непередбачуваного. Тим самим піднімаємо проблеми адаптації на новий і небезпечний рівень, бо недовговічність і новизна утворюють вибухову суміш. Жити в прискореному темпі означає випробовувати на собі дію безперервних змін: Неконтрольоване прискорення змін в науці, техніці і соціальному житті підриває сили індивіда, необхідні для ухвалення розумних, компетентних рішень, що стосуються його власної долі».

На вістрі цих проблем, молодь – особлива частина суспільства, соціальний феномен [5, С. 55].

Молодь – це об'єктивне суспільне явище, виступаюче завжди як велика специфічна вікова підгрупа. Молодь – частина суспільства. Одним словом, ключем до пізнання природи молоді є діалектика цілого і частини. Молодь є дзеркалом, в якому відображається та соціальна дійсність, в умовах якої вона живе.

Молодь – частина різних класів і соціальних шарів, націй, вона їх продукт і засіб їх відтворення, що припускає соціологічний підхід, тобто розгляд молоді як частини суспільства і, отже, вивчення їх у взаємозв'язку, взаємозалежності, взаємодії; дослідження молоді в статиці (стан в даний, конкретний історичний момент), в динаміці (розвиток в часі, в ході історії, порівняно з минулими молодими поколіннями). При цьому вивчаються, по-перше, психічний, фізичний і соціальний розвиток молоді, по-друге, її положення (статус) і роль в суспільстві з погляду економічних, політичних, соціальних і духовних умов її навчання, праці, побуту, відпочинку, дозвілля, соціального просування тощо, а також стимулів для її саморозвитку.

Молодь – свого роду соціальний акумулятор тих трансформацій, які завжди поступово (день за днем, рік за роком) і тому непомітно для загального погляду відбуваються в глибинах суспільного життя, вислизаючи від уваги більшості.

Молодь – це найбільш здорова фізично частина населення, це життєва сила суспільства, згусток енергії, нерозбещених інтелектуальних і фізичних сил, що вимагають виходу. За рахунок цих сил життя суспільства може бути жваве. Не можна не віддавати собі звіту і в тому, що принципово нові типи машин і устаткування, новітні технології, системи управління, які складають основні чинники інтенсифікації економіки, можуть бути створені тільки людьми нового, нетрадиційного типа мислення.

Перелік використаних джерел

1. Барабаш В. Институалізація молодіжного руху України / В. Барабаш // Людина і політика. – 2004. – №3. – 56 с.

2. Вашутін О. Соціалізація молоді в державі / О. Вашутін // Людина і політика. – 2000. – №5. – С. 89.
3. Виховання національне свідомого, патріотично зорієнтованого молодого покоління, створення умов для його розвитку як чинник забезпечення національних інтересів України: інформаційно-аналітичні матеріали / Кол. авторів: В.А. Головенько та О.О. Яременко (керівники) та ін. – К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 74 с.
4. Вовк В. Соціокультурні чинники формування масових умонастроїв в Україні / В. Вовк // Політична думка. – 1998. – №1. – С. 23.
5. Гедікова Н.Ф. Основні фактори соціалізації та їх прояв в Україні / Н.Ф. Гедікова. – Одеса, 1999. – 55 с.

Андрій Боршуляк

студент спеціальності «Ветеринарна медицина»,

освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Колосяк І.А.**

к.філос.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Хоча глобалізацію часто асоціюють з змінами у «великих системах», таких як світові фінансові ринки, виробництво і торгівля, телекомунікації, її вплив відчувається не менш гостро і в області повсякденному житті. Глобалізація – це не просто «щось там таке», що відбувається далеко від нас і тому не мають жодного впливу на рівні повсякденного існування – вона відбувається саме «тут, на нашій вулиці», впливаючи на приватне життя кожного з нас безліччю різних способів. І існування наше з неминучістю змінюється під її впливом, у міру того як вона вторгається в оточуючу нас дійсність, в наші будинки і наші спільноти – вторгається не тільки знеособлено, через засоби масової інформації, Інтернет та маскультури, а й шляхом персональних контактів з представниками інших країн і культур.

Глобалізація фундаментальним чином змінює саму природу нашого повсякденного буття. Як наслідок глибоких трансформацій, що змінюють